

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12C/25/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211220741
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2012:2211220741.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v právnej veci žalobcu: Telefónica Slovakia, s. r. o., Bratislava, Einsteinova 24, IČO 35 848 863, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Soukeník - Štrpka, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, proti žalovanému: U. P., M.. XX.XX.XXXX, Š., W. K. XXXX/XX, o zaplatenie 873,26 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 243,25 eur s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 68,33 eur od 31.12.2008 do zaplatenia, s 10% úrokom z omeškania ročne zo sumy 96,54 eur od 10.02.2009 do zaplatenia, zo sumy 48,24 eur od 28.02.2009 do zaplatenia a s 9,5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 30,14 eur od 31.03.2009 do zaplatenia.

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a .

Súd žalovanému povoľuje vykonať peňažné plnenie v splátkach po 50 eur mesačne, pod stratou výhody splátok, vždy do 15. dňa mesiaca, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd určuje, že zmluvná podmienka v Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 19.09.2007 pod bodom II. 2.3 v časti "Záujemca resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca resp. účastník poručí niektorú z povinností podľa tohto dodatku, záujemca resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 9.363,87 Sk (310,82 eur). Účastník je povinný nahradiť škodu vzniknutú poskytovateľovi v súvislosti s porušením povinností záujemcu resp. účastníka podľa tohto dodatku v časti presahujúcej výšku zmluvnej pokuty" je ako neprijateľná n e p l a t n á .

Súd určuje, že zmluvná podmienka v Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 13.11.2007 pod bodom II. 2.3 v časti "Záujemca resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca resp. účastník poručí niektorú z povinností podľa tohto dodatku, záujemca resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 9.616 Sk (319,19 eur). Účastník je povinný nahradiť škodu vzniknutú poskytovateľovi v súvislosti s porušením povinností záujemcu resp. účastníka podľa tohto dodatku v časti presahujúcej výšku zmluvnej pokuty" je ako neprijateľná n e p l a t n á .

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou zo dňa 28.12.2011 sa žalobca domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by bol žalovaný zaviazaný k zaplateniu istiny vo výške 873,26 eur s príslušenstvom (úrokom z omeškania a náhradou trov konania)

titulom neuhradených služieb a nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca so žalovaným s poukazom na § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách uzavrel zmluvy o pripojení, v zmysle ktorých žalobca poskytoval žalovanému verejné elektronické komunikačné služby, ktoré vyúčtoval postupne faktúrami č. 1001540697 sumou 68,33 eur, č. 1001683181 sumou 96,54 eur, č. 1001820415 sumou 48,24 eur a č. 1002032644 sumou 30,14 eur. Vzhľadom k porušeniu povinností žalobca vyúčtoval žalovanému v zmysle bodu. II.2 dodatkov k zmluve zmluvnú pokutu vo výške 319,19 eur faktúrou č. 5100547884 a vo výške 310,82 eur faktúrou č. 5100547903. K nároku na zmluvnú pokutu poukázal na to, že zabezpečovala benefity vo výške zľavy na mobilných telefónoch a zľavy na prevolaných minútach. Žalobca v zmysle § 43 ods. 5 písm. b/ zákona o elektronických komunikáciách a čl. 6, 7 písm. a/ Všeobecných podmienok od zmluvy odstúpil pre neuhradenie faktúr.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného a oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Na základe žiadostí žalovaného zo dňa 19.09.2007 a zo dňa 13.11.2007 žalobca aktivoval žalovanému 2 SIM karty (s určeným prideleným tel. číslom s koncovými trojčíslím -138 a -301), čím prijal návrhy žalovaného o uzavretie zmluvy o pripojení a v zmysle Všeobecných podmienok mu začal poskytovať verejné elektronické komunikačné služby. Zmluvný vzťah vznikol s poukazom na § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách. V zmysle písomných dodatkov z rovnakého dňa žalobca žalovanému odpredal v prvom prípade 1 ks mobilného telefónneho prístroja Samsung M300 za 1 Sk (0,03 eur) s programom „Pre mňa 70“, v druhom prípade sa pripojil k akcii „Každý druhý mesačný poplatok za 1 Sk s DPH“ a kúpil 1 ks mobilného telefónneho prístroja Nokia 2630 za 1 Sk (0,03 eur) s programom „Pre mňa 70“. V oboch dodatkoch sa účastník (žalovaný) zaviazal, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia dodatku zotrvá v zmluvnom vzťahu so žalobcom v zmysle podmienok zmluvy v znení dodatku a neuskutoční žiadny úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, zároveň sa nedopustí takého konania, ktoré by smerovalo k vypovedaniu alebo odstúpeniu od zmluvy na strane žalobcu. Žalovaný sa v bode 2.3 dodatkov ďalej zaviazal v prípade porušenia niektorej z povinností uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu, a to vo výške v prvom prípade 9.363,87 Sk (310,82 eur) a v druhom prípade 9.616 Sk (319,19 eur) s tým, že je splatná na výzvu žalobcu.

Listom zo dňa 24.02.2009 oznámil žalobca žalovanému, že s poukazom na § 43 ods. 5 písm. b/ zák. č. 610/2001 (správne 2003) Z. z. odstupuje k 26.03.2009 od zmluvy, ak v lehote do 19.03.2009 neuhradí dlžnú čiastku 164,87 eur.

Faktúrami vystavenými v období od 11.12.2008 do 12.03.2009 vyúčtoval žalobca žalovanému na službách čiastku celkom 243,25 eur.

Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že v čase prechodu štátu na novú peňažnú menu prestal dostávať od žalobcu faktúry, v tomto smere sám k odstráneniu nedostatku nevyvinul iniciatívu. Faktúry mu bývali doručované obyčajnou poštou. Telefónne prístroje medzičasom pre finančné problémy predal.

Podľa Všeobecných podmienok poskytovania služieb vydaných žalobcom v bode 7.5 v prípade, že účastníkovi nebude doručená v lehote do 10 dní od ukončenia zúčtovacieho obdobia, je účastník povinný túto skutočnosť oznámiť poskytovateľovi ... V prípade neoznámia tejto skutočnosti sa faktúra považuje za doručenú ...

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 610/2003 Z. z. zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podľa ods. 3 písm. c/ zmluva o pripojení zaniká odstúpením od zmluvy. Podľa ods. 5 písm. e/ podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Zmluvný vzťah zo zmluvy uzavretej medzi účastníkmi je vzťahom spotrebiteľským a v súčasnosti na daný právny vzťah vzťahujú aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (OZ) o spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 52 ods. 1 OZ (v znení platnom od 01.01.2008) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 879j OZ ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 vyhl. č. 87/1995 Z. z. (účinné do 31.12.2008) výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení od 01.01.2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 544 ods. 1 Obč. zák. ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Podľa ods. 2 zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne aj v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V predmetnom konaní si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie ceny služieb 243,25 eur a zmluvné pokuty 630,01 eur.

Žalobca sa v danom prípade domáha plnenia zo zmluvy (§ 80 písm. b/ O. s. p.). Žalovaný podpisom žiadostí potvrdil, že bol oboznámený so Všeobecnými podmienkami a platným cenníkom. K časti o zaplatenie ceny služieb je potrebné uviesť, že žalovaný v konaní nenamietal žiadnu okolnosť spochybňujúcu pohľadávku žalobcu na zaplatenie ceny vyúčtovaných telekomunikačných služieb za uvádzané obdobie. Žalobca tieto služby dodal a

žalovaný ich prijal, pričom za ne nezaplatil. Cena služieb bola dohodnutá a súd nezistil ani iné okolnosti, ktoré by spochybňovali platnosť právneho úkonu v časti ceny služieb. Na základe tohto skutkového stavu súd čiastočne žalobe vyhovel, a to práve na nároku za poskytnuté služby, keďže žalovaný ako dlžník má povinnosť z platného záväzku cenu služby zaplatiť (§ 494 OZ). Súd zároveň priznal podľa § 517 ods. 2 OZ žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania, uplatnení v súlade so zákonnou úpravou, vzhľadom na to, že žalovaný sa preukázateľne s plnením záväzku dostal do omeškania.

Žalobe v časti nároku žalobcu o zaplatenie zmluvnej pokuty však nebolo možné vyhovieť. Pokiaľ by súd vyhovel žalobe na zaplatenie zmluvnej pokuty, bol by porušený princíp proporcionality uplatňovaný v súkromnom práve, a navyše by došlo aj k porušeniu zákona. Podľa čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty zabezpečia,

aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“. S účinnosťou od 01. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1, 4 písm. k/ a 5 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby

12C/25/2012

zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Zmluvná pokuta plní funkciu paušalizovanej náhrady škody a je aj sankciou pri neplnení zmluvných povinností (v súlade s tvrdením žalobcu). V danom prípade žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené (formulár) a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu nijakým spôsobom ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva „účastníkovi“ pri porušení podmienok do konca doby viazanosti. Tu môže nastať prípad, kedy k porušeniu zmluvných podmienok zo strany „účastníka“ môže dôjsť v poslednom mesiaci viazanosti, pričom žalobca si voči nemu uplatní zmluvnú pokutu v plnej výške, rovnako, ako voči „účastníkovi, ktorý porušil zmluvné podmienky po dvoch mesiacoch od začiatku zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, preto poškodzujú spotrebiteľa.

Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl. Bolo by v rozpore so zameraním Smernice, keby bol pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránený a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. (čl. 4 ods. 1 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalosti.) Cieľ článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. Účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť len ak súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

Opatrenia proti nečestným klauzulám musia byť efektívne a odradzujúce (čl. 7 ods. 1 Smernice). Riešením by nebolo ani konštatovanie len čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty, bolo by obtiažne určiť výšku zmluvnej pokuty tak, aby plnila účel pre dodávateľa a zároveň nepoškodzovala spotrebiteľa. Žalobcu by podľa súdu navyše neodradilo takéto rozhodnutie, pretože zmluvná pokuta by bola len sporadicky zmoderovaná (§ 545a OZ), predsa by len zostala a naďalej by neprimerane regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov. Aj takýto význam má oprávnenie súdu postupovať podľa § 153 ods. 3, 4 O. s. p. a rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky v štandardnej formulárovej zmluve bez návrhu účastníka.

Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že zmluvné dojednania o zmluvnej pokute sú neplatné. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť, preto súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

12C/25/2012

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995

Z. z. (Exekučný poriadok)